

Verksamhetsberättelse 2025

under 2025 har föreningen kämpat med den största krisen i dess historia. Vi i styrelsen är stolta över hur vi som förening hanterat detta. Det gäller både som styrelse, vårt kansli och det ansvar våra medlemmar tagit.

Styrelsen

Under 2025 hade styrelsen 11 protokollförda möten. Ett av dem var ett fysiskt strategidygn på STF Gysinge Wårdshus som ligger nordöst om Avesta. Flera arbetsgrupper togs fram som ska jobba strategiskt med diverse framtidsfrågor. Grupperna påbörjade sitt arbete direkt efter sommaren, men givet det negativa beslutet från Jordbruksverket fick hela arbetet pausas.

Resterande styrelsemöten var sju ordinarie digitalt och tre extra styrelsemöten digitalt.

Den valda styrelsen 2025 består av:

Linda Vismer, ordförande, Strängnäs

Jonas Riddermark, vice ordförande, Linköping. Avgick på egen begäran 12/10 2025

IngMarie Junler, sekreterare, Torsby

Johan Delfalk, kassör, Ystad

Daniel Skog, ledamot, Stockholm

Per Jobs, ledamot, Visby

Camilla Jönsson, ledamot, Höör

Anna-Lena Wallin, ledamot, Järvsö

Carl Johan Ingeström, ledamot, Grangärde. Valdes till vice ordförande 11/11 2025

Annika Rydman, ledamot, Granö

Personal & organisation

Bemanningen i föreningen har under året varit mycket föränderlig. Under större delen av året har vi varit ca 3,5 tjänster, under den tid då vi haft finansiering av NAV-projektet via Jordbruksverket och Växtkraft via Tillväxtverket och Region Stockholm.

När vi varit utan projektf finansiering under ett drygt kvartal var vi knappt två tjänster fördelade på flera olika personer.

Hävningsbeslut från Jordbruksverket

Den sista mars slutredovisades det framgångsrika projektet NAV, Naturturismföretagen som nationellt nav för hållbar turism i svensk natur. I oktober fick föreningen beskedet att Jordbruksverket hävt hela projektet, retroaktivt, och att föreningen kanske tvingas återbetala de 7 miljoner kronor. Detta försatte föreningen i en akut situation med direkt risk för konkurs. Styrelsen arbetade hårt under hela hösten för att finna lösningar samt att hantera all kommunikation både med medlemmar och externt. Styrelsen valde att

först försöka få saken omprövad, när vi inte fick gehör valde vi att överklaga i slutet av oktober 2025. Ärendet ligger just nu hos Förvaltningsrätten (målnummer 5564-25).

På en extrainkallad digital stämma med stor uppslutning togs ett enhälligt beslut om att ansöka om ytterligare krediter hos banken för att kunna undvika en konkurs i väntan på att rättsprocessen så att vi kan fortsätta driva föreningen trots den uppkomna situationen. Styrelsen vill rikta ett stort tack till medlemmarnas stöd i detta.

Banken gick med på att förlänga krediten med projektet Växtkraft som säkerhet. Föreningens samtliga kostnader har setts över och nedskärningar gjorts. De anställda har alla gått ner i arbetstid. Överklagan ligger nu hos förvaltningsrätten och det är oklart när vårt ärende tas upp.

Om Jordbruksverket vinner rättsprocessen är en konkurs för Naturturismföretagen att vänta. Det är med andra ord ingen munter ekonomirapport, men vi tror och hoppas att vi vinner och att vi därmed kan fortsätta ett skapa goda förutsättningar för Naturturism i Sverige.

Ekonomi

2025 stod ut lite extra när det kommer till ekonomin. Vi hade under 2024 lyckats få budgeten i balans men 2025 såg ändå ut att bli utmaningarnas år. Vid årets inledning stod vi för första gången på flera år utan beviljade projektmedel, men vi hade en projektansökan på gång med Stockholm och TVV som vi skulle få besked om i maj med start i juni. NAV-projektet slutredovisades i mars 2025. Vilket ledde till att vi hade tre månader när vi fick låta våra medarbetare gå ner i anställningstid för att klara den budget vi lagt för 2025.

Vi blev beviljade växtkraftprojektet med Region Stockholm och TVV och detta satte igång i juni. Dilemmat med att vara projektberoende är att vi som förening gör verksamhet först, redovisar och får pengar i efterhand.

Ekonomin blev inte bara utmanande utan egentligen en katastrof när Jordbruksverket inte betalade ut pengar till oss efter slutredovisningen av NAV, utan i stället beslutade att häva projektet NAV under hösten 2025. Den kredit vi fått hos banken för att kunna bedriva verksamheten inom projektet sprang iväg.

Hävningsbeslutet av Jordbruksverket innebär ökade kostnader. Dels var personalen tvungen att lägga mycket tid på kompletteringar innan hävningsbeslutet och sedan var vi tvungen att anlita advokat och egen och inhyrd personal fick slita med överklagan. Utöver detta har vi haft ökade räntekostnader som vi inte hade budgeterat för eftersom lånet inte har kunnat betalats tillbaka under året.

Resultat för 2025 landar på en total skuld på 2 503 930 kr varav vår fordran till Jordbruksverket är på 2 013 216 kr. 2025 gjorde föreningen en förlust på 490 714 kr.

Trots att Naturturismföretagen alltmer stärker sin position som branschorganisation, finns utmaningen kvar att få fler företagare och organisationer att bli medlemmar och partners. Givet krisen med NAV, finns det risk för att det arbetet kommer att försvåras.

Medlemmar och partners

Medlemsantalet 2025 har ökat jämfört med 2024. Vid årsskiftet 2025/2026 hade föreningen 267 medlemmar. Av dessa var 19 stödmedlemmar, 189 små företag (omsättning under 2mkr), 51 stora företag (omsättning över 2mkr) och 8 lokala föreningar. Av medlemmarna var 38 Natures Best-företag. Därutöver partners 22 partners, en färre än 2024

Vi har genom NAV genomfört aktiviteter med syftet att få medlemmar att bli aktiva ambassadörer och bidra aktivt med budskap och rekrytering av nya medlemmar. Detta initiativ har vi kallat för "samklang". Vid alla tillfällen som bjuds har vi uppmuntrat att bli medlem och partners. Ex. i samband med fysiska och digitala träffar, presentationer och SoMe.

Forum för naturturism

Arrangerades ej under 2025.

Konsultation

I projektet NAV var ett av syftena att utveckla kompetensplattformen och det har vi fortsatt jobba med under året. Våra medlemmar har nu en rad bra utbildningar de kan välja bland online, varav vissa är gratis. På vår plattform finns utbildningar om exempelvis paktreselagen, produktsäkerhetslagen och turism på annans mark.

Påverkansarbete

Den nationella strategin för naturturism har i samarbete med bland annat Tillväxtverket utvärderats. Med resultat att den är fortsatt aktuell, men att den inte längre fungerar som en nationell strategi. Men den kan användas på andra sätt i påverkansarbetet.

Även riktlinjer för utomhusmatlagning har reviderats.

Inom det stora området "skogliga frågor" har vi varit aktiva bland annat i arbetet med den nya skogsstrategin och Skogsstyrelsen med fokus på att driva naturturismens förutsättningar. Utöver kansliet driver Jessica Sannö, Ösjönäs, förtjänstfullt föreningens frågor med koppling till skogliga frågor.

Vi har lämnat in remissvar för regeringens utredning om strandskyddet.

Vi har nätverkat och samverkat med myndigheter, Visit Sweden, ATTA samt regionala och lokala organisationer. Vi deltar också i dialoggruppen kring allemansrätten vilket är mycket värdefullt samt genom arbetet med samordningen kring nationellt ramverk för vandringsleder.

Kommunikation

Utifrån tidigare års utveckling av kommunikation mot medlemmar, partners, bransch och allmänhet har en tydligare kommunikationsstrategi landat och följts under 2025. Vi har t.ex. genomfört digitala medlemsträffar för medlemmar och partners, specificerat våra nyhetsbrev och lyft våra Nature's Best företag. Naturturismföretagens linkedin –sida och Nature's Best instagram konto har ökat i följare under året.

Från februari till maj drevs projekt Samklang, en pilot där vi testade att några medlemmar och partners spred gemensamma kampanjer för att ge oss starkare röst och ökad synlighet. Projektet utvärderades och gav flera insikter som kan användas för framtida arbete.

Andra halvan av 2025 dominerades föreningens verksamhet och likaså kommunikationsaktiviteterna av Jordbruksverkets beslut om att dra tillbaka godkännande av NAV-projektet. Vi gjorde ett omfattande kommunikationsarbete både internt och externt med strategin att vara transparenta och tydliga kring det som sker. En bärande aktivitet var att få uppmärksamhet för situationen och natur- och ekoturismföretagens betydelse för en hållbar landsbygdsutveckling genom lokala debattartiklar tillsammans med medlemsföretag.

Under hösten ställdes den normala kommunikationsstrategin åt sidan och fokus var nästan uteslutande kopplat till Jordbruksverkets hävning och kommunikation inom ramen för Växtkraft till naturturismföretagare i Stockholm län.

Samarbetet med Turismnytt har förnyats, och sker under avtalsperioden inom ramarna för projekt Växtkraft naturturism Stockholm. Syftet är att få ökad synlighet inom besöksnäringen.

Grand Travel Award Ekoturismpriset för 2025 delades ut i februari och med start i oktober inleddes nomineringsprocessen för priset 2026. Värt att notera är att fler företag nominerades än tidigare år.

Strategiska partnerskap

Under 2025 har vi deltagit i flera strategiskt viktiga partnerskap för att stärka vår position, nätverka och utveckla branschen. Dessa är de mest framträdande.

Tillväxtverket: Tillväxtverket har finansierat och genomfört en utvärdering av den nationella strategin för naturturism med såväl företagare som Visit organisationer samt Svensk Turism och Visita som deltagare.

Jordbruksverket: Vi har genom beslutet om hävning fått en bredare kontaktyta inom verket. "Ärendet" har varit en katalysator flyttat fram våra positioner i besöksnäringssverige.

Vi är också i **dialog** med Naturvårdverket om bl.a. ramverket för vandringsleder, Visit Sweden och Regionala Nätverket för besöksnäring och turism (RNBT). Andra strategiska samverkansområden vi medverkar i är utbildningar/akademin/Yrkesnämnden, Skogens mångbruk, Nätverket för hållbar besöksnäring m.fl.

Dialoggruppen för allemansrätten: Deltar i regelbundna sammankomster tillsammans med Naturvårdverket, Länsstyren, Skogsbolag, LRF, Samernas riksförbund, Svenskt friluftsliv, STF, Orienteringsförbundet.

Växtkraft: Resultaten från NAV har börjat rullas ut i en region, Stockholm, via det nya projektet Växtkraft. Deltar gör Region Stockholm, Business region Stockholm, kommuner, Stockholm archipelago samt besöksnäringföretag.

Adventure Travel Trade Association (ATTA): Pågående samarbete och kunskapsutbyte som bl.a. innebär förmånligt medlemskap för våra medlemmar och affärsmöjligheter.

Nature's Best

Huvudfokus under 2025 har varit att fortsatt föra in företagen i det reviderade systemet samt att löpande anpassa stöd, vägledning och tekniska lösningar så att företagen på ett rimligt och effektivt sätt kan ta till sig och arbeta i Nature's Best. Arbetet har präglats av dialog och praktisk implementering för att säkerställa att märkningen fungerar väl i företagets vardag.

Under 2025 har två företag lämnat Nature's Best, huvudsakligen till följd av förändringar i den egna verksamheten, samtidigt som två nya företag har anslutit till märkningen.

Under andra halvan av 2025 blev arbetet med Nature's Best tyvärr kraftigt eftersatt till följd av den konflikt som uppstod med Jordbruksverket kring projekt NAV. Detta har påverkat möjligheten att driva utvecklingsarbetet i den takt som planerats.

Utmaningarna kring en eventuell framtida tredjepartscertifiering kvarstår, liksom de osäkerheter och anpassningsbehov som följer av de nya EU-förordningarna på hållbarhetsområdet. Föreningen följer utvecklingen noggrant och analyserar hur regelverken kan komma att påverka både märkningen och de anslutna företagen.

Arbetet med att vidareutveckla strukturer och stödverktyg inom ramen för årshjulet har fortsatt, med ambitionen att stärka företagsnyttan och skapa långsiktiga förutsättningar för märkningen. Målsättningen är fortsatt att erbjuda ett relevant och trovärdigt verktyg som bidrar till en hållbar utveckling av svensk ekoturism och besöksnäring i stort.

Vårt varma tack!

Styrelsen vill rikta ett varmt tack till dig som medlem för i år och särskilt för den enighet vi visat som förening under en svår tid.